

Międzynarodowa Sieć Pomysłów Edukacyjnych

International Education and Resource Network (iEARN)

iEARN w pigułce

Co to jest iEARN?

- Międzynarodowa sieć telekomunikacyjna
- Organizacja o światowym zasięgu powołana w celu wspierania i realizacji projektów edukacyjnych
- Pionierski model edukacji na XXI wiek
- Programy służące uczniom i nauczycielom
- Społeczność ludzi pomocnych i odpowiedzialnych
- Rozpoczął działalność w 1988 roku wspólnym udziałem szkół z ZSRR i USA
- Dziś uczestniczą w iEARN uczniowie i nauczyciele z ponad 4000 szkół z ponad 100 krajów całego świata

Jakie są podstawowe cele iEARN?

- Odkrycie, że i Ty możesz dokonać istotnych zmian w świecie i przyczynić się do wzrostu dobrobytu ludzi i całej planety
- Uczenie się podejmowania znaczących działań dla świata
- Wspólna praca nad wspólnymi projektami
- Zdobywanie wiedzy, umiejętności i postaw potrzebnych dla Twojej przyszłości (jako część procesu kształcenia)

Jak to wszystko działa?

- Łączy innych uczniów i nauczycieli na skalę międzynarodową dzięki telekomunikacji: poczta elektroniczna, wideo- i telekonferencje
- Po uzyskaniu połączenia masz możliwość wspólnej pracy w ramach rozmaitych struktur i projektów
- Możesz także zaangażować się w wymianę międzynarodową i podróże

Parę słów wyjaśnienia

iEARN jest programem edukacyjnym przeznaczonym dla młodzieży całego świata. W swobodnym przekładzie na język polski iEARN oznacza „Międzynarodowa Sieć Pomysłów Edukacyjnych”. Trudno jest streścić jednym zdaniem idee edukacyjne iEARN, choć istnieje takie hasło: ***Młodzież może zmienić świat wykorzystując globalną telekomunikację***. Hasło brzmi wzniośle, lecz jest w pełni uzasadnione.

Program iEARN rozpoczął swą działalność w 1988 roku. Pomysłodawcą i pierwszym sponsorem tego przedsięwzięcia jest Amerykanin Peter Copen i fundacja jego imienia. Peter Copen postanowił zrealizować ideę swobodnej wymiany myśli między młodzieżą z ZSRR i USA. Po pokonaniu wielu trudności powiodło mu się i młodzież rosyjska z amerykańską mogła połączyć się za pomocą poczty elektronicznej (e-mail) ze sobą. Początkowo połączono kilka szkół amerykańskich z kilkoma rosyjskimi. Dziś, na początku 2003 roku uczestniczy w programie młodzież z ponad 4000 szkół z ponad 100 krajów z całego świata. Polska jest pełnoprawnym członkiem iEARN od 1996 roku.

iEARN jest zestawem programów edukacyjnych przeznaczonym dla młodzieży z całego świata. Obejmuje zarówno uczniów szkół podstawowych jak i średnich (7 do 19 roku życia). iEARN służy także wychowawcom i nauczycielom jako zestaw bardzo atrakcyjnych narzędzi edukacyjnych. Programy iEARN są zorientowane na młodzież, niekoniecznie zgrupowaną w szkołach, z programów tych może korzystać młodzież zrzeszona w dowolnej organizacji młodzieżowej, przebywająca dłużej w szpitalu, z domów opieki itp.

Pożytki płynące z uczestnictwa w iEARN:

Programy iEARN przynoszą wiele korzyści edukacyjnych i wychowawczych: uczniom, nauczycielom, wychowawcom, szkole, rodzinie i społeczeństwu.

Uczniowie:

rozwijają umiejętności związane z porozumiewaniem się, wypowiedaniem swoich opinii i poglądów, prezentowaniem własnych przemyśleń. Nabywają umiejętności prowadzenia debat i dyskusji. Sztuka kompromisu, współpraca w grupach, między grupami, łatwiejsze odnalezienie swojej roli w zespole – to kolejne korzyści uczestnictwa w programach iEARN. Uczą się wrażliwości na cierpienia innych, na sprawy społeczne, zagrożenie środowiska, w którym żyją. Uczą się odpowiedzialności za swoje słowa i czyny – w wielu programach uczniowie stawiani są wobec konieczności zajęcia stanowiska w określonych sprawach oraz podejmowania stosownych działań. Uczestnic-

two w pracach nad projektami pozwala młodzieży na „otwarcie oczu” na problemy w większej, często globalnej skali zjawisk. Pozwala to na zmianę perspektywy widzenia świata, stwarza jego obraz bardziej zbliżony do rzeczywistości. Rozwija zainteresowania naukami przyrodniczymi, społecznymi, historią. Poszerza zainteresowania różnymi dziedzinami wiedzy – tak w ramach przedmiotów szkolnych, jak i dziedzinami nie wykładanymi w szkole – wiele projektów ma interdyscyplinarny charakter. Wyrabia systematyczność pracy – związane jest to z prowadzeniem obserwacji zjawisk przyrodniczych i społecznych. Uczniowie wydają własne czasopisma i opracowania projektów, często w formie broszur, filmów wideo lub wystaw artystycznych. Ponadto mają możliwość spotykania się na specjalnie organizowanych obozach międzynarodowych i krajowych. Pożytków płynących z bezpośrednich kontaktów nie sposób przecenić.

Nauczyciele:

dzięki programom iEARN mają dodatkową możliwość przeprowadzania ciekawych, niestereotypowych zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, kiedy potrzeba gromadzić i porządkować dane, przeprowadzać wywiady, dokonywać porównań i zestawień – zwłaszcza w skali międzynarodowej – iEARN jest niezastąpiony. Szybkość, bezpośredniość i aktualność informacji i opinii jest niezwykła.

Nauczyciele lingwiści mają możliwość konfrontacji języka wykładowego z językiem żywym, potocznym. Motywacja uczniów do pracy nad językiem jest nieporównanie większa jeśli znajduje on bezpośrednie zastosowanie. Programy iEARN są znakomitym środkiem stymulującym zainteresowania uczniów nie tylko w sferze języka.

Nauczyciele przyrodniczy mają możliwość rozszerzenia zakresu obserwacji przyrody dzięki współpracy z innymi grupami obserwatorów w kraju i zagranicą. Systematyczna obserwacja zjawisk przyrody umożliwia tworzenie banków danych. Stanowi to nieocenioną pomoc dydaktyczną i angażuje aktywność uczniów. Powoduje, że uczniowie łatwiej uczą się jak opisywać przyrodę i występujące w niej zjawiska. Wymiana myśli i poglądów wpływa wyraźnie na uwrażliwienie uczestników na piękno przyrody i automatycznie przywołuje postawy opiekuńcze wobec środowiska.

Nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie korzystają z gotowych programów (np. *Dawni Mieszkańcy, Pewien Dzień Mojego Życia, Oblicza Wojny, Holokaust i Ludobójstwo, Wykorzenianie Biedy i Ubóstwa, Władza Obywateli*). Wywiady z ludźmi starszymi, kontakty z żywymi świadkami minionych wydarzeń wywołują większe zaangażowanie osobiste uczniów i nauczyciela. Odmienne perspektywy widzenia tych samych faktów i zjawisk powodują, że historia jest bliżej życia. Zaangażowanie spo-

łeczne i obywatelskie wymagane przez uczestnictwo w projektach iEARN jest najlepszym i najbardziej skutecznym sposobem nauczania o społeczeństwie współczesnym (WOS). Wycieczki w składzie międzynarodowym dają nauczycielom możliwość rozwijania u uczniów umiejętności prezentacji własnej, narodowej historii innym, często odmiennym kulturowo i cywilizacyjnie ludziom.

Nauczyciele plastyki i muzyki mogą zestawić własny i młodzieży sposób postrzegania piękna i kanonów estetycznych z innymi, często dla nas egzotycznymi wzorami artystycznymi. Mogą dokonać oceny wspólnych wartości, a także docenić istniejące różnice wzbogacające mozaikę kulturową.

Nauczyciele religii mają wielką szansę na rozbudzenie u swoich uczniów postaw tolerancji i wzajemnego poszanowania przez zapoznanie ich z różnorodnymi postawami i konfrontację systemów nieraz bardzo odmiennych wartości.

Nauczyciele matematyki i informatyki mają tu możliwość rozwijania kreatywności uczniów poprzez układanie przez nich i rozwiązywanie ciekawych zadań, nietypowe zastosowania matematyki (np. życiorys przedstawiony za pomocą liczb, statystyka dnia powszedniego itp.) Abstrakcyjne pojęcia matematyczne w służbie praktycznego zastosowania stają się atrakcją, tradycyjnie trudne i nudne zagadnienia jak rachunek zbiorów, logika formalna, rachunek prawdopodobieństwa, czy statystyka i teoria liczb mają tu zaskakujące zastosowania w porządkowaniu obrazu świata.

Wychowawcy:

mogą wykorzystywać projekty iEARN do prowadzenia zajęć na godzinach wychowawczych. iEARN oferuje tematy dla młodzieży ważne i podejmowane przez samą młodzież: choroby takie jak bulimia, anoreksja, AIDS, choroby społeczne – alkoholizm, narkomania, palenie tytoniu. Toczą się dyskusje o problemach samotności, ludzi starych, niepełnosprawnych, o prawach człowieka i ich nieprzestrzeganiu, o nietolerancji i przemocy, o prawach dziecka. (Podsumowania tych dyskusji znajdują się w roczniku „The Contemporary”). Możliwość pracy w grupach, z całą klasą, konfrontacja poglądów między grupami i na skalę międzynarodową pozwala osiągnąć właściwą perspektywę dla spraw lokalnych.

Jak funkcjonuje iEARN?

W ramach iEARN istnieją tak zwane konferencje czyli zbiory list dyskusyjnych o określonej tematyce. Najwygodniej jest korzystać z tych list poprzez forum WWW (foro.iearn.org). Tradycyjnie językami oficjalnymi są angielski i hiszpański (dotyczy to głównie krajów Ameryki Łacińskiej, Hiszpanii i południowych stanów USA). Obecnie zostało wprowadzonych wiele języków narodowych w ramach tzw. forów regionalnych. Istnieje także forum w języku polskim.

Uczniowie i nauczyciele uczestniczą w konferencjach na kilka sposobów:

1. Wymiana korespondencji drogą poczty elektronicznej (e-mail) w ramach poszczególnych tematów. Można dokonać tego bezpośrednio odpowiadając na otrzymywane listy, bądź przez dostęp do forum na stronach WWW w Internecie.
2. „On-line”, czyli konferencja na żywo, w czasie rzeczywistym, po wzajemnym uprzedzeniu się i ustaleniu terminu. Jest to szczególnie ważne w przypadku dużej różnicy stref czasowych.
3. Uczestniczenie w zajęciach warsztatowych organizowanych w kraju lub zagranicą.
4. Uczestniczenie w dorocznym ogólnoswiatowym zjeździe iEARN organizowanym dla nauczycieli i młodzieży.
5. Młodzież współredaguje bardzo ciekawe pisma, roczniki i półroczniki, oto kilka przykładów:
  - a) „The Contemporary” – to rocznik. Zawiera artykuły podsumowujące toczące się aktualnie dyskusje, publicystykę, utwory literackie na palące i bieżące tematy interesujące współczesną młodzież.
  - b) „An End to Intolerance” – rocznik podsumowujący prace uczniowskie, dyskusje i wypowiedzi z konferencji „Holokaust i ludobójstwo”.
  - c) „Planetary Notions” – pismo o tematyce szeroko pojętej ekologii i ochrony środowiska naturalnego. Część artykułów stanowi posumowanie odpowiednich konferencji iEARN. Można znaleźć tam także utwory poetyckie i ciekawą grafikę.
  - d) „A Vision” – pismo typowo literackie i artystyczne. Zawiera prozę, poezję i fotografie artystyczne.

Szkoły uczestniczące w programie i autorzy większych artykułów otrzymują egzemplarze pism bezpłatnie, istnieje też możliwość odpłatnej prenumeraty.

Omówienie kilku przykładowych projektów i forów

Nowo wstępujący nauczyciele zaproszeni są najpierw do forum Teachers' Lounge, aby się wzajemnie przedstawić, a młodzież najpierw zapoznaje się ze sobą w ramach forum Youth Room.

Teachers' Lounge – To forum jest rodzajem klubu, gdzie nauczyciele i administratorzy mogą się spotkać i porozmawiać. Jest to także miejsce, gdzie można podzielić się nowymi pomysłami z innymi i znaleźć partnerów lub osoby chętne do udzielenia pomocy w realizacji projektów.

Youth Room – Tutaj młodzi ludzie są zachęceni do dzielenia się ze sobą myślami, pomysłami i uczuciami dotyczącymi interesujących ich spraw. Jest to „miejsce” gdzie można rozważać różne sposoby współpracy.

Project Ideas List – To forum zawiera spis tworzonych i bieżących projektów iEARN, a także przewodnik dla chcących utworzyć własne projekty.

Projekt: „Pewien dzień w moim życiu – porównania na skrzyżowaniu kultur”

Uczniowie są zaproszeni w tej konferencji do opisów i porównań w aspekcie wzajemnie oddziałujących wpływów kulturowych, nie tylko jakichś typowych dni ze swojego życia, lecz także dni i wydarzeń szczególnych dla nich i ich rodzin. Opisy te mogą zawierać relacje ze świąt i ceremonii, wakacji, dni wolnych od zajęć, pamiętnych wydarzeń, takich jak urodziny, imieniny, matura itp., które zostawiły trwałe ślady w pamięci młodego człowieka i jego życiu.

Projekt: „iEARN Lewin”

„iEARN Lewin” to międzynarodowa antologia twórczości uczniowskiej wydana przez 4 grupy uczniów ze stanu Victoria w Australii. W języku aborygenów z plemienia Kurnai i Ganai „lewin” znaczy „posłaniec”. Uczniowie mogą tu przysyłać wszelkie listy w formie poezji, autobiografii, zamieszczane są tu także twórcze, wymagające wyobraźni prace, osobiste refleksje i krytyczne uwagi.

Wiek uczestników: 7 – 18 lat

Język publikacji: angielski

Czas realizacji: Numer zamykany jest w październiku, a gotowy do druku w listopadzie.

Projekt „Holokaust i ludobójstwo” (Holocaust/Genocide Project)

Jest to projekt interdyscyplinarny (sztuka, historia, literatura, muzyka...) w którym uczestniczą uczniowie z Australii, Argentyny, Kambodży, Izraela, Niemiec, Litwy, Rosji, USA a ostatnio z Polski. Kolejne szkoły przyłączają się każdego roku. Celem tego projektu jest propagowanie poszanowania praw człowieka poprzez uczenie się o Holokaulście i innych formach ludobójstwa oraz podejmowanie działań, które mogą przyczynić się do tego, aby ten świat uczynić lepszym. Zarówno uczniowie jak i nauczyciele „spotykają się” w ramach konferencji iearn.hgp aby przedyskutować przeczytane ostatnio lektury, bieżące wydarzenia, zadania do wykonania i inne sprawy odnoszące się do tego tematu.

Wiosną każdego roku, jako część projektu, odbywa się wyprawa badawcza do Polski i Izraela. Ponadto, w ramach projektu wydawany jest rocznik, międzynarodowy magazyn „An End to Intolerance”, w którym uczniowie zamieszczają swoje opracowania dotyczące tematów realizowanych w tym projekcie.

Wiek uczestników: od 12 lat

Język publikacji: angielski, ale istnieje możliwość uzyskania pomocy w tłumaczeniu z języków narodowych.

Czas realizacji: cały rok; „An End of Intolerance” jest wydawany w czerwcu.

To opisy tylko niektórych, wybranych projektów iEARN, w których już uczestniczy polska młodzież. Uczestniczący w programach otrzymują pełen opis wszystkich programów.

Przykładowe pełne przedstawienie jednego projektu:

„Tree in My Life” – „Drzewo w moim życiu”

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA:

Drzewo symbolizuje związek człowieka z przyrodą i przypomina nam o naszych podstawowych wartościach, które nienaruszone, oparły się próbom czasu. Drzewa związane są z historią i kulturą, objawiają nam nasze związki z Naturą. Zawsze odgrywały ważną rolę w ludzkim pojmowaniu świata. Estończycy zwykli mawiać: „Jeżeli zasadzisz choćby jedno drzewo w swoim życiu, to będzie to życie owocne”.

W drzewie możemy dostrzec znaki czasów minionych i obecnych; z jego historii i codzienności dowiadujemy się o wzajemnych powiązaniach ze wszystkimi innymi stworzeniami, których życie zależy od tego drzewa.

Tak więc, możemy spoglądać na drzewo jako biotop (mały ekosystem) z jednej strony, a jako obiekt kulturowo-historyczny z drugiej, i jeśli tylko zajrzemy odpowiednio głęboko w życie drzewa, odkrywać wiele ekscytujących rzeczy i uczuć.

Oto dlaczego pragniemy zwrócić uwagę dzieci i młodzieży – spojrzcie na drzewo jak na żywą istotę, pomyślcie o jego/jej przeszłości, teraźniejszości i przyszłości i spróbujcie spojrzeć na świat oczami drzewa...

OPIS PROJEKTU:

1. Czy masz swoje własne drzewo, albo drzewo rodowe?
Jeśli nie – wybierz najznaczniesze drzewo w Twoim otoczeniu. Spróbuj zidentyfikować się, proszę, z tym drzewem i :
  - przyślij nam opowieść o tym czego byłeś świadkiem poprzez dzieje, historię; albo opisz nam swoją codzienność; albo po prostu opisz swoje uczucia i myśli związane z tym drzewem.
  - opisz nam, proszę, lub narysuj zwierzęta, których życie związane jest z tym drzewem
  - nazwij drzewo i wyślij jego portret – rysunek lub zdjęcie. Wyślij ilustracje (mogą być w formatach *.jpg lub *.gif) e-mailem lub zwykłą pocztą
2. Które (jakie) drzewo jest najważniejsze w kulturze Twojego narodu?
  - podaj nazwę drzewa w swoim języku, po angielsku i jeśli znasz – po łacinie
  - napisz dlaczego to drzewo jest takie ważne w historii Twojej kultury
3. Czy wiesz, które drzewo jest najwyższe, najgrubsze i najstarsze w Twoim kraju?
  - Co to za drzewo?
  - Podaj jego wysokość, grubość i wiek
  - Czy znasz jakieś legendy związane z tym drzewem? Podziel się z nami opowieścią.
4. Czy znasz jakieś utwory muzyczne, które mają w swoim tytule drzewo? A może znasz utwory muzyczne, które opisują drzewa? Jeśli tak opowiedz nam o tym.
5. Jeśli jesteś zapalonym matematykiem, to może wymyślisz algorytm rysujący drzewo, zawsze możesz wykorzystać komputer! Czekamy na Twoje pomysły!

WIEK I LICZBA UCZESTNIKÓW – bez ograniczeń

RODZAJ ZAANGAŻOWANIA: Pojedynczy uczniowie, grupy uczniowskie, całe klasy a nawet sami nauczyciele są zaproszeni do podzielenia się z nami swoimi opowieściami i pomysłami.

PRZEDMIOTY Z PROGRAMU NAUCZANIA: Środowisko, przyroda, języki, biologia i nauki ścisłe, historia, plastyka, muzyka, kulturoznawstwo.

OWOCE PROJEKTU: Wszystkie opowieści, obrazki, zdjęcia, będą opublikowane w formie broszury, która ma być gotowa na doroczne spotkanie iEARN w Hiszpanii w lipcu '97 r. Broszury te będą rozesłane do wszystkich uczestników projektu. Będzie utworzona witryna WWW w Internecie zawierająca wszystkie prace. Owoce projektu będą dostępne jako rezultat pracy międzynarodowego zespołu wydawców.

WKŁAD NA RZECZ INNYCH I PLANETY: Jako, że nastawienie ludzi do przyrody odgrywa wielką rolę w każdej kulturze na naszym globie, mamy nadzieję, że ten projekt poszerzy zrozumienie różnorodności kulturowej całej naszej planety. Albo, być może ukaże nam jacy w rzeczywistości jesteśmy do siebie podobni...

Metody i przykłady (wprowadzania)

Telekomunikacji w szkole, na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.

Sama w sobie technologia niesie niewielkie znaczenie. Kiedy jednak zastosowana jest w programie nauczania, kontekście globalnym takim, który pozwala uczniom w pełni korzystać z programów i brać czynny udział w projektach, które ich interesują a także dostarczają możliwości samodzielnego działania jak również satysfakcji zauważyć można zmiany wśród samych uczniów a także w ich wynikach nauczania.

Korzyści z bezpośredniego korzystania z naszych programów a także czynny udział w tych projektach, z którymi poszczególni uczniowie są związani są wielkie. W ten właśnie sposób staramy się przygotować ich do efektywnego rozumienia otaczającego ich świata. Technologia telekomunikacji, dobrze zaprojektowane tematycznie oparte projekty oraz nauczanie oparte na odpowiednio dobranych informacjach, pozwala wszystkim studentom oraz nauczycielom osiągać znaczące wyniki. Elektroniczne konferencje dostarczają środków nam ku temu środków.

ELEKTRONICZNE FORUM (OBRADY)

Komunikacja jest istotną częścią, treścią iEARN i aby ułatwić (uprzystępnąć) ten właśnie sposób komunikacji wykorzystujemy elektroniczne forum (*foro.iearn.org*). Poprzez użytkowanie elektronicznej metody komunikowania się zarówno uczniowie jak i nauczyciele mogą partycypować i inicjować projekty, którymi sami są zainteresowani. Forum (elektroniczny dialog z innymi) pozwala uczestnikom z całego świata orientować się w tym, co dzieje się na świecie a także brać udział w każdym, dowolnie wybranym przez siebie projekcie, dyskusji itd.

CO TO JEST „FORUM” iEARN?

Forum jest jak elektroniczny pokój, który jest przeznaczony do zajmowania się poszczególnymi obszarami zainteresowań np. tekstami pisanymi przez uczniów lub

nauczycieli. W tym tzw. „pokoju konferencyjnym” ludzie zainteresowani mogą przeznaczać jego poszczególne części do zajmowania się określonymi dziedzinami zainteresowań. Te właśnie „dziedziny zainteresowań” nazywane są *tematami*. Kiedy już wejdziesz do tego „pokoju”, naszego *forum*, możesz zaproponować dowolny temat, wziąć udział i odpowiedzieć na taki, który już istnieje lub też zrobić notatki na temat tego, co dzieje się w świecie i w sieci. Forum, a właściwie fora, bo jest ich wiele, zachęcają do publicznej dyskusji na tematy nas nurtujące. Często obejmują znaczną ilość uczestników, którzy chętnie wyrażają swoje opinie. Są one też dobrym sposobem zaoszczędzenia czasu jako że wszystkie informacje są zorganizowane co pozwala na szybkie, łatwe i selektywne przejście ich zawartości. Jest to jedną z głównych korzyści brania udziału a także kierowania projektami telekomunikacyjnymi.

Fora:

- zachęcają do współpracy
- umożliwiają interakcje pomiędzy uczestnikami
- stanowią „archiwum” dyskusji
- pozwalają na „selektywne” dyskusje, unikanie „zalewu” poczty elektronicznej
- wspierają dobre nauczanie oraz ćwiczenia praktyczne .

PIERWSZE KROKI

W pewnym stopniu telekomunikacja wraz z usługami internetowymi nie są nowością w szkołach. Oczywiście wymagają one pewnej dozy planowania, odpowiednich źródeł, materiałów, kompetentnych ludzi oraz trochę szczęścia. Mówiąc innymi słowami, jest to coś, czego jeszcze nigdy przedtem nie robiliśmy w szkole, a co ma potencjał, aby całkowicie zmienić środowisko w jakim przyszło nam się uczyć, mówiąc potocznie „przekręcić je do góry nogami”.

Ponieważ jesteśmy związani z projektami telekomunikacyjnymi ponad 8 lat „udało nam się” popełnić już większość błędów, które można popełnić.

Poniżej znajdziecie garść informacji, swego rodzaju dobrych rad, na temat tego, co należy robić **zawsze**, a czego nie należy robić **nigdy**.

ZAWSZE:

KOMUNIKUJ SIĘ Z INNYMI

Nawet jeżeli nie jesteś w stanie sprostać wymaganiom projektu, nad którym pracujesz i wydaje Ci się, że „ugrzęźłeś”, zawsze staraj się wysłać wiadomość do ludzi, z którymi pracujesz wyjaśniając zaistniałą sytuację. Konieczne jest to abyś pozostawał z nimi w stałym kontakcie, ponieważ cisza z Twojej strony jest niezwykle trudna do zinterpretowania, a w niektórych kulturach może być uważana za coś obraźliwego

OSZACUJ SWOJE MOŻLIWOŚCI

Upewnij się, że dobrze oszacowałeś swoje możliwości. Przyjrzyj się uważnie swoim środkom technicznym oraz wymaganiom programowym i zdecyduj, co jesteś a czego nie jesteś w stanie zrobić. Dwa komputery i 150 uczniów nie są najlepszą receptą na natychmiastowy sukces.

Postaraj się także oszacować moc swojego własnego komputera i przeznacz trochę czasu na zapoznanie się z tym, co wpływa i wypływa poprzez e-mail (poczta elektroniczna), co znajduje się w forach tematycznych, a także z tym, co można znaleźć w sieci na całym świecie.

ZACZYNAJ POWOLI

Kilku uczniów, kilku nauczycieli oraz projekt, który podoba się grupie są na początek wystarczające.

Poprzez lata, jako uczestnicy iEARN, przeszliśmy z komunikacji na skalę jednostki tj. projektów indywidualnych poprzez małe grupy aż do tematów, nad którymi pracują całe klasy. Ten postęp jest chyba najlepszym przykładem na to, że pracując systematycznie można osiągnąć znaczne wyniki.

NIGDY:

NIE PRZECENIAJ SWOICH ŚRODKÓW I MOŻLIWOŚCI

Działając w pośpiechu, aby zaangażować się w jakiś projekt na skalę światową bardzo łatwo jest przecenić swoje środki i możliwości, a w efekcie rozczarować samego siebie, jak i tych, z którymi pracujemy. O wiele lepiej jest mieć na koncie małe sukcesy niż duże rozczarowania.

NIE POZWALAJ ABY TECHNIKA KIEROWAŁA PROJEKTEM

We wszystkich przypadkach postaraj się zapoznać z tym, co technika może zrobić, do czego może być użyta aby podnieść jakość tego, nad czym właśnie pracujemy. Pozwól by program, który cenisz stanowił siłę przewodnią tego, jak i kiedy używasz techniki.

ROZWAŻANIA NAD DALSZYM ROZWOJEM

Nie ma nic bardziej ekscytującego niż komunikowanie się z ludźmi należącymi do innych kultur i pochodzącymi z innych krajów. Aczkolwiek projekt rozpoczyna się w klasie, jako najzwyczajniejszy program poczty elektronicznej, ma on możliwość rozwinąć się i żyć własnym życiem, kiedy nauczyciele i uczniowie rozmawiają o nim między sobą i w ten sposób formują prawdziwe związki. Aby tak się właśnie stało musimy wziąć pod uwagę **dziewięć** istotnych elementów.

1. Stosunek uczeń – komputer

Najlepszym rozwiązaniem jest 2 lub 3 uczniów pracujących przy jednym komputerze. Zmniejsza to pewien poziom frustracji obecny przy pracy oraz znużenie a zwiększa współpracę. Oczywiście każda szkoła jest inna. Zdarza się iż uczniowie nie korzystają w dużym stopniu z komputera podczas pracy nad danym projektem; zamiast tego wykorzystują jednak rezultaty płynące z komunikowania się.

2. Dyskietki indywidualne kontra system sieciowy.

Bez sieci łatwiej i efektywniej jest uczniom dokończyć pracę na dyskietkach indywidualnych używając jedynie prostego programu edytora tekstowego, a następnie przekazanie już całego, ukończonego dokumentu lub pliku do sieci, w której jest potem transmitowany. Każdy uczeń powinien posiadać własną dyskietkę, na której mógłby pracować i gromadzić swoją korespondencję.

Oprogramowania pocztowe umożliwiające pracę w systemie off-line mogą w znacznym stopniu podnieść czas dostępu ucznia przy ograniczonych środkach komputerowych. W przypadku pracowni podłączonej szybkim łączem stałym można pracować on-line.

3. Możliwość wymiany 1:1

Możliwość dobierania uczniów w pary w zakresie szkół współpracujących ze sobą, czy też dopasowywanie całych klas stanowi ważną część programu i jako takie także powinno być brane pod uwagę. Podobnie, jak przyjaźnie nawiązywane przez uczniów, którzy odwiedzają się nawzajem, spotykają podczas wycieczek szkolnych tak I*EARN może okazać się pomocny przy nawiązywaniu nowych znajomości, przyjaźni. Oczywiście taka działalność wymaga wcześniejszego planowania, a co najważniejsze odpowiedniego pośrednika, który komunikowałby się z wybranymi partnerami.

4. Przygotowanie i wysyłanie korespondencji

Przygotowanie i wysyłanie korespondencji powinny być postrzegane jako dwa osobne przedsięwzięcia. Przygotowanie transmisji (przesłania), badania oraz tworzenie materiału, który ma być przekazany są bardzo ważnymi częściami całego procesu.

5. Wsparcie techniczne

Aby wziąć udział w projekcie telekomunikacyjnym niezbędna jest wiedza na temat obsługi komputera. Ważnym elementem jest zaplecze techniczne szkoły biorącej udział w projekcie aby naturalny entuzjazm i zapał do danego projektu nie został ochłodzony przez trudności natury technicznej. Może to być wsparcie techniczne oferowane przez system (sieć), dostawcę Internetu (np. Internet dla Szkół – pomoc techniczna „help-desk”) lub też pomoc dostępna w budynku szkolnym.

6. Czas planowania

Wszystkie programy wymiany elektronicznej wymagają dodatkowego czasu przeznaczonego na planowanie. Każdego tygodnia nauczyciele powinni poświęcić trochę czasu na indywidualne planowanie, próbowanie nowych pomysłów, czytanie wiadomości sieciowych, odpowiadania na nie.

Mogą oni także odkryć, że komunikowanie 1:1 z zagranicznym odpowiednikiem jest ekscytującą i satysfakcjonującą czynnością.

7. Dzielenie się projektem z całą społecznością szkolną

Istotnym faktem jest aby uczniowie i klasy zaangażowani w dany projekt dzielili jego wyniki z całą społecznością szkolną. Pozytywne byłoby, gdyby uczniowie zaangażowani w projekty iEARN wzięli na siebie rolę „ambasadorów”, swego rodzaju przedstawicieli danej szkolnej społeczności, i wspierali innych chcących się zaangażować.

8. Zapewnienie, że język przekazu (zazwyczaj angielski)

powinien być wielokulturowy

Zastanówmy się ile, z tego co jest opisane w korespondencji wymaga tłumaczenia, wyjaśniania lub opisu dla potencjalnych odbiorców należącej do innej kultury?

Slang lub terminologia potoczna powinny być używane ostrożnie. Co poniższe zdanie oznacza dla grupy uczniów z Polski „*We are flying down the road flatstick*”? Używanie języka potocznego, idiomów i slangu może być interesującym tematem do dyskusji na forum klasy.

9. Odpowiedzi i reakcje uczniów

Uczniowie będą pisać w konkretnym celu i dla konkretnego odbiorcy. Jego obecność dostarcza uczniom motywacji do tworzenia jak najbardziej efektywnych dyskusji. Wychowawcy mogą wykorzystać ten proces reakcji ucznia na dany temat przed wysłaniem korespondencji, kiedy istnieje jeszcze możliwość ostatecznej korekty, ostatecznego komentarza nad projektem. Korekta powinna dotyczyć kwestii postawy ucznia, jego stosunku do danej kwestii a nie powinna dotyczyć spraw czysto lingwistycznych. Nauczyciel nie powinien deprymować ucznia nieustannym poprawianiem gramatyki i ortografii.

Jak wykorzystać fora iEARN w szkole?

Istnieje wiele metod skutecznego wykorzystywania programów iEARN. Oto przykładowe rozwiązanie wykorzystujące tryb off-line:

Metoda przeglądania i drukowania: interesujących wypowiedzi z określonego forum na określony temat. Nauczyciel przegląda bieżące dyskusje toczące się w ramach danego forum np.: Youth Room, Teachers' Lounge. Powiedzmy, że wybierze temat o prawach kobiet. Następnie nauczyciel dokonuje selekcji najbardziej rozbieżnych opinii i wypowiedzi. Wypowiedzi te (po wydrukowaniu i powieleniu) można pogrupować

według odpowiednich punktów widzenia, można też pozostawić to do wykonania młodzieży w zależności od sposobu przeprowadzenia zajęć.

Wariant A:

Uczniowie pracują w grupach, każda grupa otrzymuje wypowiedzi o prawach kobiet podane z odmiennego punktu widzenia. (Uczniowie nie są uprzedzeni o temacie dyskusji – gwarantuje to spontaniczność wypowiedzi.) Zadaniem każdej grupy jest przygotowanie obrony danego stanowiska (albo atak na nie). Po upływie kilku minut przedstawiciele grup przedstawiają swoje stanowiska, broniąc ich publicznie. Kolejnym etapem jest uzgodnienie opinii całej klasy, a jeśli to się nie uda to sformułowanie kilku opinii. Stanowić to będzie podsumowanie dyskusji, które po przetłumaczeniu na język angielski będzie przesłane jako odpowiedź na odpowiednie forum iEARN.

Wariant B:

Najpierw uczniowie przygotowują się merytorycznie do określonej debaty. (Wprawdzie straci na tym spontaniczność, lecz zyska merytoryczny poziom dyskusji.) Na przykład toczy się teraz dyskusja o wykorzystywaniu zwierząt do badań kosmetyków. Nauczyciel może najpierw polecić uczniom przeczytanie stosownej lektury, np.: dyskusja na łamach „Świata Nauki” Nr 4(68), z kwietnia 1997r. – forum: *Czy badania na zwierzętach są konieczne?* Str. 61 – 76 oraz „Wiedza i Życie” Nr 1(757), styczeń 1998r. – *Czy eksperymentować na zwierzętach?*, str 48 –52, nauczyciel może oczywiście polecić inne lektury, a nawet zaproponować młodzieży samodzielne wyszukanie materiałów. Znakomitym źródłem informacji jest właśnie Internet! Następnie młodzież może w grupach przedyskutować treść artykułów, a dopiero potem, wyrobiwszy sobie pewną opinię (czy kilka opinii) może odnieść się do wypowiedzi innych uczniów w ramach forum iEARN. (Dalsze postępowanie jak w wariacie A.)

Propozycje i sugestie

Jak rozpocząć szybko i bez trudności ?

Poniższy tekst posłuży Wam jako przewodnik dla początkujących, którzy chcą szybko i bez trudności rozpocząć swoją działalność w sieci iEARN. Jest to tzw. „faza wstępna”, która spełnia kilka ważnych celów:

- zapoznaje uczniów i nauczycieli z technologią i metodyką korzystania z forum

- pozwala bliżej poznać się uczniom i nauczycielom, jak również rozwija współpracę i pomoc partnerską
- przygotowuje uczestników do szerszej i intensywniejszej pracy opartej na projektach tematycznych

Oczywiście ważne jest również pierwsze wrażenie, ale biorąc pod uwagę fakt iż telekomunikacja nie jest w stanie przekazać innym tonu naszego głosu, języka ciała, cech osobowości czy też wyglądu ważne jest wykorzystanie tzw. „fazy wstępnej” w celu wywarcia takiego wrażenia, na jakim nam zależy.

Projekt 1

Nauczyciele przedstawiają się sobie

Forum: **Teachers' Lounge** lub **iEARN in Polish**

CELE:

1. zapoznanie, posługiwanie się technologią i metodyką przed rozpoczęciem nauki w szkole.
2. przedstawienie się swoim odpowiednikom w innych krajach.
3. rozwijanie współpracy z innymi nauczycielami, uczniami oraz przygotowywanie planów do pierwszego uczniowskiego przekazu

Aby rozpocząć nauczyciel może napisać krótki list wprowadzający do nauczycieli iEARN; dobrym pomysłem byłoby napisanie takiego listu na istniejący już w sieci adres danego forum. (np.: **Teachers' Lounge**, **Project Ideas List** lub **iEARN in Polish**).

Poprzez odwiedzanie forum i spędzanie czasu na czytaniu zgłoszeń od innych nauczycieli na pewno znajdziecie kogoś, kto was zainteresuje i z kim chcielibyście aby pracowali wasi uczniowie. Wasza odpowiedź na dane zgłoszenie zwiększa możliwość kontaktów z sieciowymi partnerami. Nie należy więc ograniczać się do jednostkowych odpowiedzi, ale kontaktować z wieloma członkami sieci.

Pamiętać należy o sprawdzaniu dat listów na które mamy zamiar odpowiedzieć jako, że mogą one być już nieważne. (Za nieaktualne można uznać listy mające ponad dwa miesiące, nie jest to jednak regułą.)

Kiedy nasz list został już wysłany należy regularnie sprawdzać, czy nie nadeszła odpowiedź dla nas. Starajmy się odpowiadać na listy przychodzące do nas od nowych uczestników danego forum (dyskusji) regularnie, jako że jest to dobrym sposobem na nawiązanie i rozwinięcie nowych znajomości, które mogą okazać się bardzo owocne.

Poprzez ciągle odwiedzanie forum szybko nawiądziesz kontakty niezbędne podczas pracy z uczniami nad projektami. Kiedy współpraca z innym nauczycielem jest już nawiązana ważne jest aby przed wymianą informacji przez uczniów pamiętać o kilku szczegółach tj.:

- liczbie uczniów w poszczególnych klasach
- sposobie w jaki poszczególni nauczyciele planują włączyć wymianę informacji w sieci do zadań klasowych
- datach wakacji szkolnych w poszczególnych krajach
- ilości czasu poświęconego na planowanie i przygotowywanie pierwszego przekazu
- osoba inicjująca przekaz oraz decydująca o jego terminie
- okres trwania projektu oraz czas odpowiedzi na propozycje i zapytania – etc.

(Są to oczywiście tylko propozycje, i to od nauczyciela, czy zespołu nauczycieli zależy jakie informacje życzą sobie przesłać, a jakie otrzymać.)

Udaną koncepcją wydaje się być wspólne planowanie danego projektu przez szkoły partnerskie, pod warunkiem jednak, iż jest wykonywane dokładnie.

Projekt 2

Nauczyciele i uczniowie – pierwsze kontakty

Forum: **Youth Room, Teachers' Lounge**

CELE:

1. Zapoznanie uczniów z technologią i metodyką konferencji

2. Wstępne kontakty uczniów z ich kolegami ze szkół partnerskich.

Rola nauczyciela:

Nauczyciel odpowiedzialny za nawiązywanie kontaktów może przydzielić danemu uczniowi z klasy jego odpowiednika ze szkoły partnerskiej tzw. *keypala*, z którym będzie korespondował. Będzie on także upewniał się, iż uczniowie przesyłają wiadomości, odpowiadają na nie, inicjują nowe kontakty, odpowiadają na istniejące już tematy lub tworzą swoje własne.

Rola uczniów:

Uczniowie mogą pracować razem nad stworzeniem półstronicowego opisu swojej własnej klasy, który będzie zawierał na przykład:

- przedmioty, których się uczą,
- liczbę osób w klasie,
- rozmiary sal lekcyjnych (długość i szerokość, ewentualnie wysokość),
- 3 rzeczy, które lubią w swojej klasie, jej wygląd,
- imiona uczniów,
- opis budynku szkolnego itd.

Informacje takie są bardzo ważne także dla nauczycieli biorących udział w projekcie. Ważną częścią tego projektu jest przygotowanie przez uczniów pierwszej informacji, która jest jednocześnie inicjującą oraz pierwszą odpowiedzią. Każdy uczeń biorący udział w projekcie może przygotować swoją własną stronę informacyjną, w której znajdują się na przykład informacje osobiste takie jak:

- imię, nazwisko,
- wiek, wygląd,
- opis rodziny,
- hobby, sposób w jaki spędza wolny czas,
- to co lubi w szkole i to czego nie lubi,
- ulubione potrawy,
- opis okolicy w której mieszka
- pytanie, jakie chciałby zadać swojemu partnerowi w sieci etc.

Ta faza wstępna jest bardzo ważna ponieważ dla większości uczniów stanowi pierwsze doświadczenie telekomunikacyjne. Jeżeli jest udana, motywuje uczniów do dalszej pracy w sieci i rozwoju stosunków z sieciowymi przyjaciółmi.

Uczniowie czerpią dużo satysfakcji ze swojej pracy głównie, jeżeli publiczność stanowi nie tylko nauczyciel, lecz także osoba po tzw. drugiej stronie. Mając to na uwadze pamiętajmy, aby uczniowie nie tylko otrzymywali odpowiedzi, ale także na nie odpowiadali. Takie postępowanie ma duży walor wychowawczy. Po ukończeniu fazy wstępnej nauczyciele i uczniowie powinni kontynuować i rozwijać współpracę poprzez dyskusowanie innych interesujących dla obu grup problemów. Pozostałe czynności są tylko propozycjami i sugestiami do projektów, które partnerskie szkoły mogą przeprowadzić.

My, nauczyciele, ze swojej strony zachęcamy do eksperymentowania z tymi pomysłami, a także do rozwijania własnych. Niektóre grupy wraz ze swoimi szkołami partnerskimi mogą chcieć skorzystać z istniejących już w sieci iEARN projektów. Decyzja należy już do samych zainteresowanych.

Projekt 3

Opowiedz nam o Swoim kraju

Forum: **Youth Room, Teachers' Lounge**

CELE:

1. Zdobywanie jak największej ilości informacji na temat swojego kraju, a także kraju szkoły partnerskiej, poprzez wspólną wymianę informacji.
2. Rozwijanie wzajemnych kontaktów na poziomie szkół partnerskich.

Uczniowie przygotowują raport o kilku wybranych aspektach swojego kraju lub też kraju swoich sieciowych kolegów. Ankieta może być częścią wymiany informacji, z której być może wywiąże się dalsza dyskusja.

Jest wiele rzeczy, których chciałbym się dowiedzieć o Twoim kraju:

- Co robicie w czasie wolnym?
- Czego oczekujecie po tym projekcie ?
- Jaka jest wasza szkoła?
- W jakim otoczeniu mieszkacie ? (okolica, sąsiedztwo)
- Czy macie jakieś obawy dotyczące przyszłości?
- Kim chcielibyście zostać – jaki zawód bierzecie pod uwagę?"

Projekt 4

Nasza szkoła

Forum: **Youth Room, Teachers' Lounge**

CELE:

1. Wymiana dokładnych opisów poszczególnych szkół oraz ludzi w nich uczących się i pracujących.
2. Rozwijanie współpracy, wymiana informacji pomiędzy szkołami partnerskimi.

Uczniowie i nauczyciele decydują, jakie części szkoły powinny być opisane aby stworzyć możliwie pełny obraz szkoły. W małych grupach uczniowie przeprowadzają wywiady z członkami społeczności szkolnej, opisują ich biorąc pod uwagę różne aspekty życia szkolnego, odwiedzają inne klasy opisując ich rutynowe czynności, opracowują ankiety, na które szkoły partnerskie będą odpowiadały. Każda szkoła może poszczycić się swoją tradycją. W opisie szkoły mogą być też zawarte prawa i obowiązki szkolne uczniów.

Projekt 5

Nasza miejscowość

Forum: **Youth Room, Teachers' Lounge, Humanities & Social Studies Projects**

CELE:

1. Stworzenie opisu swojego miasta, miejscowości, w której mieszkamy
2. Rozwijanie wymiany informacyjnej pomiędzy szkołami partnerskimi.

Uczniowie dyskutują między sobą na temat miejsc wartych opisanie i wybierają te, które wg nich są najodpowiedniejsze. Indywidualnie lub w grupach odwiedzają w/w miejsca przez określony czas obserwując je, odwiedzając mieszkających tam ludzi. Może to prowadzić do dyskusji pomiędzy grupami partnerskimi a nawet do publikacji danego opracowania.

MOŻLIWOŚCI SĄ NIESKOŃCZONE!

Oto niektóre przykłady:

- Raporty i dyskusje na mało znane tematy dotyczących środowisk tzw. z charakterem: subkultury młodzieżowe, mniejszości wyznaniowe i narodowe itp.
- W małych grupach lub indywidualnie uczniowie przeprowadzają wywiady z liderami środowiskowymi i na ich podstawie przygotowują opracowania dla szkół partnerskich.
- Uczniowie przeprowadzają wywiady z rodzicami na temat np. dlaczego wybrali taki, a nie inny zawód i czego oczekują od swoich dzieci.
- Uczniowie przeprowadzają wywiady z członkami lokalnej społeczności i na ich podstawie przygotowują korespondencję dla swojej szkoły partnerskiej.

Projekt 6

Nasze rodziny

Forum: **Youth Room, Teachers' Lounge, Humanities & Social Studies Projects**

CELE:

1. Stworzenie przez uczniów opisów swoich rodzin aby przybliżyć je klasie lub szkole partnerskiej.
2. Rozwijanie współpracy, wymiana informacji pomiędzy szkołami partnerskimi.

Jest wiele różnych tematów nad którymi szkoły partnerskie mogą współpracować w ramach danego tematu, na przykład:

- Spędzanie czasu w pracy z rodzicami
- Dyskusja na temat najbardziej udanych wakacji, świąt (uwaga zwrócona szczególnie na zwyczaje, obyczaje, tradycje, potrawy itd.)
- Opis struktury rodzinnej, w jakiej mieszkamy
- Badanie dotyczące wartości rodzinnych (nastawienie do innych)

- Wspomnienia z dzieciństwa
- Legendy rodzinne
- Dyskusja na temat zalet i wad instytucji małżeństwa
- Problemy, z którymi borykają się rodziny w różnych krajach

Projekt 7

Przyjaciele

Forum: **Youth Room, Teachers' Lounge, Humanities & Social Studies Projects**

CELE:

1. Dyskusja na temat kwestii, problemów związanych z przyjaźnią
2. Rozwijanie współpracy, wymiana informacji pomiędzy szkołami partnerskimi

Uczniowie piszą wiersz lub opowiadanie na temat przyjaźni, na temat tego ile ona dla nich znaczy oraz tego, czego się nauczyli będąc przyjaciółmi. Projekt ten może wpłynąć na częstszą wymianę korespondencyjną, a co za tym idzie nawiązanie i rozwinięcie przyjaźni z uczniami szkół partnerskich.

Projekt 8

Poza stereotypami

Forum: **Youth Room, Teachers' Lounge, Humanities & Social Studies Projects**

CELE:

1. Badanie stereotypów istniejących we własnym kraju, a także kraju szkoły partnerskiej
2. Rozwijanie współpracy, wymiana informacyjna pomiędzy szkołami partnerskimi

ZADANIA:

- Opis swojego hobby oraz tego czego dowiedzieliśmy się o sobie uprawiając takie hobby
- Przeżycie, które mnie spotkało, a które uważam za szczególnie ważne

- Przygotowanie broszury na temat różnych hobby na całym świecie, na podstawie sieciowej korespondencji ze szkołami partnerskimi
- Rozwinięcie ankiety na temat hobby w szkole partnerskiej w celu zdobycia o niej większej ilości informacji. Wspólna praca nad broszurą.

Projekt 9

Ulubione zwierzęta

Forum: **Youth Room, Teachers' Lounge, Humanities & Social Studies Projects**

CELE:

1. Tworzenie opisów ulubionych zwierząt i naszego stosunku do nich.
2. Rozwijanie współpracy, wymiana informacji ze szkołami partnerskimi.

Zadania:

- Uczniowie opisują swoje ulubione zwierzę, jego rodzaj, rasę, imię, wiek, rozmiar, kolor, ulubione zajęcia itd.
- Można również opisać śmieszne lub warte zapamiętania zdarzenie dotyczące naszego ulubieńca, które spowodowało zamieszanie w domu.
- Możliwe jest także wykonanie rysunku zwierzęcia i wysłanie go do partnera pocztą bądź też pocztą elektroniczną (e-mail).

Opisy i rysunki mogą stworzyć broszurę i stanowić symbol związanych z nią uczniów. Odpowiedzialność za ten projekt mogłaby należeć do jednej szkoły natomiast szkoła partnerska służyłaby pomocą.

Projekt 10 – telematyczny

„Teddy Bear” – dzienniki pluszowego misia

Forum: **Creative & Language Arts Projects** i/lub **iEARN in Polish**

CELE:

- Aktywne poszerzanie wiedzy uczniów dotyczącej własnego kraju, a także kraju odmiennego pod względem kulturowym i geograficznym. Dostrzeganie różnic i podobieństw.

- Doskonalenie kompetencji językowych uczniów poprzez zastosowanie wiadomości i umiejętności językowych do zbierania, przekazywania oraz odbioru informacji.
- Wykorzystanie umiejętności i wiadomości plastycznych w celu przekazania własnych przeżyć i wyobrażeń, jakie uczniowie mają o sobie, swoich ojczyznach i rówieśnikach z innych krajów
- Zapoznanie z elementami obsługi komputerów z uwzględnieniem poczty elektronicznej, programów graficznych i edytorów tekstu.
- Zwiększenie motywacji do nauki poprzez autentyczny kontakt z rówieśnikami z innego kraju.
- Lepsze poznanie innych kultur. Przewycięzanie międzykulturowych stereotypów.
- Integracja treści z języka polskiego, środowiska, plastyki i elementów obsługi komputerów.

Projekty telematyczne:

„Teddy Bear” należy do grupy tzw. projektów telematycznych. Opierają się one na wspólnej pracy uczniów i nauczycieli z oddalonych od siebie szkół, nad określonym tematem centralnym. Kontakt między szkołami możliwy jest dzięki nowoczesnym mediom, a w szczególności dzięki komputerowej sieci Internet. Poczta elektroniczna umożliwia szybką wymianę dokumentów (tekstów, fotografii itp.), praktycznie bez ograniczenia jeśli chodzi o zasięg. W dodatku jest też dużo tańsza niż inne media.

Idea projektu:

Idea projektu polega na tym, że uczniowie z całego świata wymieniają między sobą maskotki – misie. Miś przysłany z innej szkoły, często bardzo odległej, jest postacią zachęcającą do zdobywania wiedzy, pisania, czytania i tworzenia prac plastycznych w celu przekazania ciekawych informacji o kraju, który poznają. Misie ślą poprzez pocztę elektroniczną relacje, w postaci kroniki, ze swego pobytu w partnerskiej szkole. Opisują swoje przygody, miejsca, w których były, rzeczy, które widziały.

Walorem tego projektu jest możliwość integracji treści języka polskiego, środowiska, plastyki i wiadomości z zakresu obsługi komputerów. Wymiana listów tworzy prawidłowe, autentyczne sytuacyjne komunikacyjne, w bardzo wysokim stopniu motywujące uczniów do nauki. Fascynująca jest dla nich możliwość wymiany informacji z

rzeczywistymi osobami, z którymi jak się okazuje mają wiele wspólnego, choć dostrzegają też istotne różnice. Miś jest czynnikiem motywującym do nauki. Dzieci chętnie wysyłają własne informacje i ze zniecierpliwieniem oczekują wiadomości z partnerskiej szkoły.

Ramy organizacyjne:

Projekty telematyczne opierają się na wspólnej pracy przynajmniej dwu uczestników, w związku z czym przed ich realizacją konieczne są następujące czynności organizacyjne:

- Dobór partnera

Najprostszym sposobem na znalezienie partnera jest skorzystanie z pomocy forum iEARN: **Creative & Language Arts Projects** i/lub **iEARN in Polish**. W trakcie poszukiwań szkoły partnerskiej należy mieć na uwadze następujące warunki:

- uczniowie obu szkół powinni być w zbliżonym wieku,
- obie grupy powinny znajdować się na podobnym stopniu zaawansowania językowego.

- Wspólne ustalenia:

Dla zapewnienia prawidłowego przebiegu programu ważne jest, aby współpracujący nauczyciele podjęli wspólnie ustalenia co do czasu trwania projektu, częstotliwości kontaktów, stosowanej metody (nacisk na komunikatywność czy gramatyczną poprawność). Poza tym należy szczegółowo poinformować się o terminach wakacji, ferii, egzaminów, czy innych czynników wynikających z organizacji systemu szkolnego, a powodujących przerwy w kontaktach.

Przebieg programu:

- Pożegnanie misia

Miś przygotowuje się do wyjazdu do innego kraju. Uczniowie zbierają informacje dotyczące:

- geograficznego położenia danego kraju (wykorzystanie mapy)
- środków i rodzaju transportu jakim miś może dostać się do danego miejsca
- czasu podróży
- wymagań stawianych osobom przekraczającym granice:

a) tworzenie paszportu

Dzieci dowiadują się, jakie dane osobiste zawarte są w paszporcie, ustalają imię i nazwisko misia, dokonują opisu jego wyglądu, który zostaje zamieszczony na jednej ze stron paszportu. Zdjęcie misia zastępuje rysunek wykonany przez uczniów.

b) zgoda na wyjazd

Uczniowie spotykają się z dyrektorem szkoły, który udziela misiowi pozwolenia na wyjazd do innego kraju, dokumentuje to wpisem do paszportu i pieczęciami szkoły.

— Dzieci piszą w imieniu misia wstępny list jako krótkie wprowadzenie do korespondencji.

— Cała klasa odprowadza, przygotowanego do podróży misia, na pocztę.

Wykonywana jest dokumentacja zdarzenia: zdjęcia, rysunki.

- Powitanie misia przybyłego z innego kraju.

— Uczniowie witają misia przysłanego z innego kraju.

— Dowiadują się skąd przybywa, jak się nazywa, ile ma lat.

— Porównują „zdjęcie” misia z opisem wykonanym przez dzieci ze szkoły partnerskiej

— Czytają list przywieziony przez misia.

— Analizują informacje dotyczące uczniów, z którymi korespondują

- Moja szkoła

Uczniowie piszą list potwierdzający przybycie misia. Przesyłają także wiadomości dotyczące swojej klasy, szkoły:

— przekazują w jakim są wieku, ile lat się uczą, z ilu osób składa się ich klasa

— informują, jakich przedmiotów się uczą i które z nich najbardziej lubią

— opisują swoją szkołę i uczniów do niej uczęszczających

— opisują swoją drogę do szkoły

— uzupełniają informacje pracami plastycznymi

— przesyłają informacje pocztą elektroniczną

- **Moje hobby**

W liście tym uczniowie poruszają tematy, które ich szczególnie interesują: ulubione zajęcia, sport, zespoły muzyczne, filmy, i inne. Prócz listu, wspólnie zredagowanego przez klasę, zostają dołączone listy indywidualnie pisane przez dzieci.

- **Moje miasto i okolice**

W liście tym zawarte są informacje dotyczące:

- historii miasta, zabytków w nim się znajdujących
- położenia geograficznego, ukształtowania terenu, roślinności i zwierząt występujących na danym terenie
- dzieci wykonują prace plastyczne przedstawiające swoje miasto i okolice (grafiki).

Uczniowie zdobywają informacje zabierając misia na liczne wycieczki, podczas których wykonują zdjęcia i gromadzą jak najwięcej danych. Odwiedzają muzea, oglądają zabytki miasta, przeprowadzają wywiady z ciekawymi ludźmi. W oparciu o zebrane informacje organizowane są także wycieczki do najciekawszych miast w okolicy. Są to wycieczki klasowe. Bywają także wycieczki „rodzinne”. Miś zabierany na takie wyprawy po powrocie relacjonuje ich przebieg.

- **Mój kraj**

Informacje przekazywane obejmują:

- położenie geograficzne, ukształtowanie terenu, roślinność, zwierzęta,
- charakterystyka klimatu i pór roku,
- poznanie mapy świata. Terminy :kontynent, państwo, miasto,
- symbole narodowe: godło, flaga,
- przy pomocy techniki komputerowej rysowanie mapki świata, oznaczanie Europy, Polski, miasta,

— oznaczanie państw graniczących z naszym krajem.

- **Zaproszenia**

Każdy uczeń może zaprosić misia do swojego domu. W czasie tej wizyty dziecko stara się jak najbardziej uatrakcyjnić mu pobyt. Po powrocie uczeń zdaje relacje z przebiegu wizyty. Wczuwając się w rolę misia opowiada co ciekawego zobaczył i przeżył:

- poznanie rodziny dziecka,
- wygląd jego pokoju, domu,
- ciekawe zajęcia, które wykonuje dziecko,
- domowe obowiązki ucznia,

Uczeń samodzielnie pisze list, dołącza swoje lub rodzinne prace plastyczne, zdjęcia. Przesyła te prace poprzez Internet.

Zakończenie

Po zakończeniu wizyty misia w danym kraju, uczniowie dysponują tekstami, zdjęciami, pracami plastycznymi, które samodzielnie wykonali. Stanowią one „kronikę pobytu misia” obrazującą obecność maskotki w szkole. Posiadają także szereg materiałów przesłanych ze szkoły partnerskiej. Zawarte są one w „kronice podróży misia”. Zgromadzone materiały mogą także zostać zawarte na internetowej stronie naszej szkoły i wydrukowane w formie broszury.

Projekt 11 – telematyczny

„The Image” – „Obraz mojego i Twojego kraju”

Forum: **Creative & Language Arts Projects** i/lub **iEARN in Polish**

CELE

- Nauka obsługi komputerów ze szczególnym uwzględnieniem edytorów tekstu, programów graficznych, poczty elektronicznej, sieci komputerowych, edytorów HTML.

- Umożliwienie uczniom j. niemieckiego praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości i umiejętności językowych poprzez autentyczną komunikację w tym języku.
- Lepsze poznanie innych kultur Europejskich. Przewyciężenie międzykulturowych stereotypów.
- Zwiększenie motywacji do nauki.

Podstawowym tematem projektu „Obraz” są poglądy i wyobrażenia jakie uczniowie mają o sobie, swoich ojczyznach a także o rówieśnikach z innych krajów. W swych założeniach projekt ten ma rozwijać i wzbogacać poglądy uczniów dotyczące innych kultur. Zwykle są one dosyć stereotypowe. W trakcie trwania projektu, w miarę otrzymywania realnych informacji o innych i ich świecie poglądy te zmieniają się, rozwijają.

Idea projektu polega na tym, że uczniowie uczący się języka obcego wymieniają ze sobą listy poprzez pocztę elektroniczną. W listach opisują siebie i otoczenie, w którym żyją. Wszystkie tematy objęte programem należą do typowych zagadnień poruszanych na lekcjach języka obcego i koncentrują się na szczegółach dotyczących osobistego życia dzieci, ich zainteresowań, szkoły, sposobów spędzania czasu.

Wymiana listów tworzy prawidłowe sytuacje komunikacyjne, w bardzo wysokim stopniu motywujące uczniów do nauki. Fascynująca jest dla nich sytuacja, wymiany informacji z rzeczywistymi osobami, z którymi, jak się okazuje mają wiele wspólnego, choć dostrzegają też istotne różnice. Rośnie motywacja do nauki języka, uczniowie bardzo chcą czytać i odpisywać na listy innych. Rozwijane są także umiejętności związane z wypowiedzaniem się, wyrażaniem swoich opinii, poglądów, przemyśleń. Ważny jest także aspekt odpowiedzialności za swoje słowa.

Technika pracy

Decydującym warunkiem realizacji projektu jest dostępność komputerów w takiej liczbie, aby przynajmniej znacząca część klasy (w idealnym przypadku wszyscy uczniowie) mogli jednocześnie opracowywać swoje zadania. Wymagane jest także, by przynajmniej jeden komputer posiadał łącze z Internetem (większą część pracy uczniowie wykonują „off-line”, a jej wyniki mogą przenieść na dyskietce).

Projekt przeznaczony jest do realizacji na lekcjach informatyki. Główny akcent został więc przeniesiony z nauczania języka obcego, na nauczanie obsługi komputerów.

Dużo więcej uwagi należy przyłożyć do umiejętności swobodnego korzystania z edytorów tekstu, programów graficznych, poczty elektronicznej, przeglądarek WWW, systemów operacyjnych. Treści językowe zostały mocno ograniczone. Mimo to, komputery nie są tu celem, lecz jedynie środkiem do realizacji zadań projektu.

Uczniowie postawieni są w sytuacji rzeczywistych, a nie tylko symulowanych potrzeb. Od ich umiejętności i aktywności zależy efekt pracy, oceniany tym razem nie tylko przez nauczyciela, ale i korespondencyjnego partnera. Rośnie motywacja do nauki. Uczniowie bardzo chcą czytać i odpisywać na listy innych. Wielu z nich zaczyna samodzielnie dopytywać się o możliwości założenia własnej skrzynki pocztowej, aby samodzielnie móc korzystać z poczty elektronicznej.

Ramy organizacyjne

Dla zapewnienia prawidłowego przebiegu programu ważne jest, aby współpracujący nauczyciele podjęli wspólnie ustalenia co do czasu trwania projektu, częstotliwości kontaktów, stosowanej metody (nacisk na komunikatywność czy gramatyczną poprawność). Poza tym należy szczegółowo poinformować się o terminach wakacji, ferii, egzaminów, czy innych czynników wynikających z organizacji systemu szkolnego, a powodujących przerwy w kontaktach. W trakcie poszukiwań szkoły partnerskiej należy mieć na uwadze następujące warunki:

- uczniowie obu szkół powinni być w zbliżonym wieku,
- obie grupy powinny znajdować się na podobnym stopniu zaawansowania językowego,
- liczebność klas powinna być zbliżona (w przypadku niewielkiej różnicy, lepszym uczniom można przydzielić dwu partnerów)

Przebieg programu

- **Pisanie listów na temat:**

1. „Ja”

List pierwszy pomyślany jest jako krótkie wprowadzenie do korespondencji. Uczniowie przedstawiają się podając swoje nazwiska, wiek, płeć, informacje o rodzinie, charakterze, wyglądzie.

2. **Moje hobby**

Jest to ważny list, gdyż poruszane w nim tematy szczególnie uczniów interesują. Omawiane są: sport, hobby, ulubione zespoły muzyczne, aktorzy i inne zainteresowania.

3. Moja szkoła

W tym liście uczniowie przedstawiają szkołę, w której się uczą. Należy zadbać, by był to możliwie subiektywny obraz życia szkolnego, przedmiotów, zajęć pozalekcyjnych, systemu ocen, tak aby umożliwić partnerowi dobry wgląd w swoją opinię o nauczaniu i nauczycielach. Swoboda wypowiedzi jest dozwolona do pewnych granic.

4. Mój kraj

List ten ma na celu przedstawienie partnerowi obrazu swojego kraju. Oprócz podstawowych informacji geograficznych i historycznych powinny znaleźć się opinie uczniów o tym, co im się w ich krajach podoba, co natomiast nie.

5. Obraz

Dużo trudniejszym zadaniem, lecz bardzo ważnym jeśli chodzi o przełamywanie uprzedzeń jest przedstawienie stereotypowego obrazu kraju partnera, oraz próba podsumowania czy te stereotypy odpowiadają poglądom uczniów po realizacji projektu. Jest to ostatni list z serii. Uczniowie mówią sobie do widzenia, odpowiadają na osobiste pytania postawione w poprzednim liście.

Zakończenie projektu

Po zakończeniu wymiany listów, uczniowie dysponują tekstami, fotografiami i rysunkami. Na podstawie tych materiałów przygotowują dokumentację prezentującą wyniki projektu. Dokumentacja może być wydrukowana w postaci broszury lub umieszczona na stronie internetowej szkoły.

MOŻLIWOŚCI SĄ NIESKOŃCZONE!

Jak widać możliwości dotyczące tematów projektów są nieskończone. Kluczem jest jednak współpraca i komunikowanie się ze sobą. Sama sieć umożliwi nam zapoznanie się z tym, co się w niej znajduje a także służy pomocą. Dysponuje również rejestrem projektów, które miały miejsce, a które są już zakończone, daje dobry przykład oraz zachęca do brania udziału w projektach.

Wyniki końcowe projektów, ich „produkty”, ogranicza tylko i wyłącznie nasza wyobraźnia. Mogą one np. zachęcać uczniów tylko do pisania i w ten sposób komuni-

kowania się z innymi, nawiązywania kontaktów, nowych znajomości może nawet przyjaźni na dłuższy czas. Mogą też prowadzić do tworzenia przez uczniów magazynów zawierających ich opowiadania, projekty czyli prace pisemne, jak również prace plastyczne aż do stworzenia serii stron w samej sieci. Niektóre mogą prowadzić aż do odwiedzin, realnych spotkań kolegów poznanych poprzez sieć w szkołach.

(Pragniemy podziękować Małgorzacie i Piotrowi Marzewskim ze Szkoły Podstawowej z Barczewa za udostępnienie materiałów dydaktycznych dotyczących projektów „Teddy Bear” i „Obraz” na których oparto niniejsze omówienie tych projektów.)

***W imieniu całej Rodziny iEARN życzymy Wam sukcesów
i satysfakcji z uczestnictwa w naszych projektach!***